

Onderhandelen over vrede in Oekraïne is geen overgave. Het is christelijk

Door Adam Russell Taylor

16 februari 2023

Nu de oorlog in Oekraïne zijn tweede jaar ingaat, zijn de Oekraïense burgers gekwetst en uitgeput. Ondertussen voert Rusland een nieuw tegenoffensief en vult Oekraïne de wapens aan van zijn bondgenoten, waaronder de VS. **Honderdduizenden** soldaten en burgers zijn gedood en gewond geraakt, zowel Oekraïense als Russische, maar de oorlog duurt voort zonder dat het einde in zicht is.

Het vermogen om alternatieven voor oorlog te bedenken en te bepleiten is een christelijke kernverantwoordelijkheid. "Zalig zijn de vredestichters, want zij zullen kinderen van God genoemd worden", zegt Jezus in Mattheüs 5:9. Het is een van mijn favoriete zaligsprekingen, maar het is een deel van Jezus' onderwijs dat vaak wordt genegeerd. Te midden van een steeds verwoestender en hardnekkiger wordende oorlog in Oekraïne, is het tijd om het weer op te eisen.

Ik bewonder het moedige verzet van het Oekraïense volk en steun hun recht om hun soevereiniteit te verdedigen tegen de imperialistische agressie van de Russische president Vladimir Poetin. Toch verontrust het mij dat het vooruitzicht op vrede steeds ongrijpbaarder wordt. Zoals de econoom Jeffrey Sachs het zegt: "Noch Rusland noch Oekraïne zullen waarschijnlijk een beslissende militaire overwinning behalen in hun voortdurende oorlog: beide partijen hebben aanzienlijke ruimte voor dodelijke escalatie. Oekraïne en zijn westerse bondgenoten hebben weinig kans om Rusland van de Krim en de Donbas-regio te verdrijven, terwijl Rusland weinig kans heeft om Oekraïne tot overgave te dwingen. Zoals Joe Biden in oktober opmerkte, markeert de escalatiespiraal de eerste directe dreiging van een 'nucleair Armageddon' sinds de Cubaanse raketcrisis 60 jaar geleden."

De oorverdovende stilte in de media over de noodzaak van vrede en het gebrek aan politieke wil bij de VS, Oekraïne en de NAVO om op zijn minst een poging te doen tot vrede door bemiddeling, diplomatie of onderhandelingen is alarmerend. De VS en de NAVO-bondgenoten lijken er meer op gebrand te zijn Oekraïne te helpen een oorlog te winnen dan te werken aan een vreedzame oplossing. Oekraïne mag niet worden gebruikt als een proxy om het doel te bereiken van het verzwakken of verslaan van Rusland in een grotere geopolitieke strijd.

In het beginstadium van de oorlog zag ik weinig alternatief voor de steun van de VS aan Oekraïne met militaire hulp; het wordt echter steeds duidelijker dat de voortdurende massale wapendump van de VS en de NAVO in Oekraïne niet leidt tot het einde van de oorlog, maar deze juist verlengt. Vorig jaar keurden de VS **ongeveer 50 miljard dollar** aan hulp voor Oekraïne goed, waarvan de helft aan militaire uitgaven; vorige maand kondigden de VS aan nog eens 3 miljard dollar aan pantservoertuigen en geavanceerde wapensystemen te sturen. Hoewel deze extra wapens de balans van de oorlog in het voordeel van Oekraïne kunnen doen doorslaan, kunnen ze de oorlog ook verder verankeren en stimuleren.

Oorlog kan vaak onvermijdelijk voelen en zichzelf in stand houden, waardoor ons voorstellingsvermogen wordt vertroebeld om andere mogelijkheden te zien. In het licht van de sterke krachten die oorlog voeden, moeten we onze morele verbeelding aanspreken om een weg voorwaarts te zien die geen escalatie van vijandelijkheden en doden vereist.

Zoals Sojourners senior redacteur en lange tijd vredesactiviste Rose Marie Berger het stelt, zijn er drie essentiële Bijbelse principes aan het werk in de christelijke inzet voor vrede. Ten eerste: hoewel christenen altijd "vijanden" zullen hebben, leert Jezus ons "uw vijanden lief te hebben" en niet gemotiveerd te worden door haat jegens hen (Matteüs 5:43-48). Ten tweede leert de Schrift ons dat

"gij niet werkloos zult toezien wanneer het bloed van uw naaste op het spel staat" (Leviticus 19:16), wat betekent dat wij een morele verantwoordelijkheid hebben om op te staan tegen geweld en het kwaad te bestrijden. Ten derde mogen we in die strijd geen oorlogswapens gebruiken. Jezus zegt ons "onze zwaarden weg te leggen" (Matteüs 26:52). Binnen de driehoek van deze morele en geestelijke parameters moeten wij als christenen de complexiteit van oorlog aanpakken en worden wij uitgedaagd om de noodzakelijke en effectieve tegenethiek van christelijke geweldloosheid te belichamen en in praktijk te brengen.

Het streven naar vrede via bemiddeling of onderhandelingen wordt bemoeilijkt door Poetin, die ernstige oorlogsmisdaden heeft begaan en steeds paranoïde, onbetrouwbaarder en oorlogszuchtiger is geworden. Het enorme aantal Russische slachtoffers en de kosten van de oorlog voor de Russische staat worden echter steeds onhoudbaarder, waardoor Poetin wellicht vatbaarder wordt voor bemiddeling of onderhandelingen achter de schermen, vooral als hij daarmee zijn gezicht kan redden en een soort overwinning kan uitroepen, ook al is die symbolisch. Uiteindelijk zullen de onderhandelingen een oplossing moeten bieden voor de soevereiniteit van Oekraïne en het recht op veiligheid op lange termijn, de controversiële kwestie van het NAVO-lidmaatschap van Oekraïne, en de toekomst van zowel de Krim als de Donbas-regio.

We moeten ook de mythe ontcrachten dat onderhandelen een vorm van overgave aan Poetin is. Bij het nastreven van een onderhandelde vrede worden de verwoestende en zelfs apocalyptische gevolgen van een oorlog met het verhoogde risico van kernwapens serieus genomen. Er zijn genoeg stemmen van buiten onze geloofsgemeenschap die zeggen dat vredesbesprekingen het nastreven waard zijn en levens zouden redden, waaronder **deskundigen op het gebied van buitenlands beleid en militaire leiders**. Generaal Mark A. Milley, voorzitter van de Joint Chiefs of Staff - de hoogste Amerikaanse militair - gaf in november toe dat de oorlog waarschijnlijk niet zou eindigen in een volledige militaire overwinning voor beide partijen, en dat deze winter zowel Oekraïne als Rusland "een kans biedt om te onderhandelen".

We moeten ook meer aandacht schenken aan het moedige vredeswerk dat vlak onder de krantenkoppen plaatsvindt. In Oekraïne, Rusland en de aangrenzende regio's zijn er moedige ongewapende leiders die geweldloos werken om burgers te helpen die geconfronteerd worden met de onmiddellijke crisis van het geweld, om het aanhoudende sociale trauma van de oorlog aan te pakken en om de basis te leggen voor een stabiele samenleving na de oorlog.

Nonviolent Peaceforce, een internationale organisatie die gespecialiseerd is in geweldloze bescherming van burgers, merkt op dat lokale gemeenschappen zich al lang voor het uitbreken van de oorlog voorbereidden om elkaar te helpen het conflict te doorstaan. Zodra de oorlog uitbrak, doken in de getroffen gemeenschappen humanitaire hulpcentra op, "geleid, geleid en gemobiliseerd door de gemeenschappen zelf". Lokale en internationale organisaties werken ook samen om ontheemde burgers te helpen bij hun evacuatie uit conflictgebieden en bij het verkrijgen van juridische hulp ter vervanging van identificatiedocumenten die zij hebben moeten achterlaten - inclusief het begeleiden van mensen om hen veilig door militaire controleposten te loodsen zonder de papieren die zij normaal gesproken nodig zouden hebben.

Andere geweldloze tactieken die mensen in Oekraïne toepassen zijn verschillende methoden van niet-meewerken in door Rusland bezette gebieden, het organiseren van clandestiene informatienetwerken en zelfs het manipuleren van verkeersborden om oprukkende troepen te verwarren. In Rusland werken groepen als de Feminist Anti-War Resistance samen met expats die het land hebben verlaten om mannen te helpen ontsnappen aan de dienstplicht, ondergrondse kranten te verspreiden en anti-oorlogsgraffiti aan te brengen. Wanneer we dit werk versterken, maakt dat de Amerikaanse regering sterker om niet-dodelijke materiële hulp en andere geweldloze inspanningen te steunen die een momentum voor vrede kunnen creëren.

Oorlog is altijd een morele mislukking. Oorlog is altijd een onrechtvaardige tragedie die de meest kwetsbaren treft. Oorlog doodt de toekomst van mensen, families en landen. Het is aan ons, die volgelingen zijn van de Vrededorst, om de geestelijke en politieke wil te mobiliseren om een einde te maken aan de oorlog en het effectieve getuigenis van geweldloosheid uit te breiden - zelfs terwijl "naties zo woedend tegen elkaar tekeergaan" (Psalm 2:1).

Adam Russell Taylor is voorzitter van Sojourners.